

אשית עצות בנפשי

שיחות זמנינו

ממורינו דאש

הישיבה שליט"א

ס"ג

שנה ב'

פרשת דברים

תשפ"ד

דרשה למסיבת אנשי חיל
בארץ הקודש

חיזוקים קצרים שנאמרו
לאחר שיעור הדף גמרא

לשמיעת השיעורים
קול ברסלב: 079-70-400-66

- פנימו -

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: USHISEB@GMAIL.COM

דרשה למסיבת אנשי חיל בארץ הקודש

על ידי שידור חי

ביום שני פרשת מטות מסעי תשפ"ד

לזרוע וזה יעבור בשקט, כי יודעים שראש הישיבה יבדוק את זה, והמנהל יבדוק את זה, כי כאן במוסדות אי אפשר למלמדים להרים ידיים, כי אנחנו מקבלים חיזוק מרבינו הקדוש, ורבינו אמר שאסור להכות את הילדים, ונותנים חיות ואהבה לילדים בריאים ועליזים, אשר כאן באמריקה נתנו שם לילדים הבריאים האלו ADHD אני לא יודע איזה שם נתנו לזה בארץ ישראל, אל"ף דלי"ת ה"א דלי"ת, [הפרעות קשב וריכוז].

ואני מודה לד' שיש לנו בית ספר יפה בירושלים, מורות שנותנות המון אהבה לכל ילדה וילדה, ואני מודה לד' שיש לנו תלמוד תורה בטבריה, ובית פיגא בטבריה, נמצאים עוד בהתחלה והצוות עובד מאוד קשה, אבל עם המון מסירות, ואני מודה לד' שיש לנו חדר יפה בבני ברק, וכפי שזה נראה כרגע, נפתח בעז"ה בחודש אלול בית פיגא בבני ברק, נכניס לילדים אהבה לצניעות, צניעות זה דבר יפה, המתנה הכי יפה שהקב"ה נתן לבנות ישראל זה צניעות, אבל כשלא מכניסים את זה נכון לבנות, הן יכולות להקיא מזה, כשנכניס לילד בכח חתיכת בשר שצלויה היטב, וניתן לו מכות אם לא יאכל את זה, הוא כנראה לא ירצה אף פעם לאכול בשר כזה טעים, אבל אם נותנים לו בצורה יפה, כמו הורים שנותנים

• ברוכים הבאים בשם ד' ברכנוכם מבית ד', זה היום עשה ד' נגילה ונשמחה בו, שזכינו והתאספנו כאן היום, תלמידי היכל הקודש שבארץ הקודש, להראות טיפה ופירור ונקודה קטנה של הכרת הטוב, לרבינו הקדוש, אם קיבלנו מרבינו חיים טובים, נחזיר לו טיפה, נתאסף כעת לטיפה של זמן, לשלושה ימים בשנה, ללכת ולבקש מחברים וידידים ובני משפחה ומכרים, שיהיה להם הזכות לעזור למוסדותינו הקדושים.

• בשנים הקודמות כשביקשתי ממכם, שתעזרו לי בקמפיין השנתי, היו כאלו שחשבו, מה זה קשור לארץ ישראל, יהודים באמריקה רוצים כסף לבנות מוסדות, שירימו שרוולים באמריקה ושיעבדו, אבל אני מודה לד' שפתחנו ישיבה בירושלים, שבבחינה מסוימת הישיבה בירושלים יותר יפה מהישיבה באמריקה, ואני מודה לד' על שפתחנו תלמוד תורה בירושלים, חידוש של תלמוד תורה, יחיד במינו, המלמדים יושבים עם הילדים, ולא מביישים את הילדים, בונים את הנפש של כל ילד וילד, עובדים מאוד קשה, יש לנו מלמדים מאוד מסורים.

• במוסדות שלנו הרבה יותר קשה לעבוד עם הילדים מאשר במקומות האחרים, כי אי אפשר למלמד לתת איזה צביטה לילד מתחת

שבוע, תקדישו כל יום כמה דקות לעבור על הפרשה, ביום ראשון עד שני, ביום שני עד שלישי, ביום שלישי עד רביעי, ביום חמישי עד שישי, והשבוע שיש שני פרשיות 'מטות מסעי', אפשר כבר בתחילת שבוע ללמוד כל מטות ולהתחיל מסעי, או לעבור עליהם כמו שכתוב 'כשהן מחוברין', ואם זוכים גם עם רש"י אשרינו, לעבור על הפרשה זה התרופה הטובה ביותר, זה הויטמין הטוב ביותר, רפואה ליהודי זה החומש, יגיע סוף שבוע ומסיימים את הפרשה, וכשמגיע סוף חומש זוכים להכריז חזק חזק ונתחזק, ש'כח רבש"ע שסיימתי חומש במדבר.

עוד מעט כבר מתחילים דברים וכבר נוסעים לרבינו לראש השנה, ואני מבקש ממכם חברים יקרים, תזמינו כרטיסים לרבינו, ואל תסתכלו על כלום, כי דברים נוראים קורים לנשמה בשעה שהיא יוצאת מהעולם הזה, הנשמה כל כך מסכנה, כולם כאן בוכים עבור האבא והאשה והילדים, ולא יודעים שיש כאן נשמה ערומה שנזרקת מצד לצד, כף הקלע וחיבוט הקבר, ואף אחד לא מרחם על הנשמה כשהיא מלוכלכת, אבל אם זוכים להגיע לרבינו לאומן, ובפרט לימי ראש השנה, זוכים לתיקון, כי רבינו אמר שבראש השנה הוא יכול לתקן גם את מי שהוא לא יכול לתקן במשך השנה.

הרה"ק ר' נתן אמר ששווה לו לרדת שוב לגלגול בעולם הזה, אם יזכה פעם אחת להגיע לציון רבינו, צריך לדעת שהאריז"ל אמר שרוב הנשמות היום הן גלגולים שכבר היו בעולם, יש נשמות בודדות חדשות בכל דור, אבל כולם נשמות ישנות, מהדורות הקודמים, ורובם עברו כמה וכמה גלגולים, אין לנו שום השגה בזה, הרי אין לנו השגה במה שקורה איתנו כאן, וכל שכן שלא יודעים מה עבר עלינו בגלגולים קודמים, נשמה מתגלגלת כמה וכמה דורות ללא תיקון, ורבינו העיד שר' נתן הוא נשמה חדשה, רבינו אומר 'אני רואה נשמה חדשה באוקראינה', גם המתנגד לרבינו היה נשמה חדשה, והוא ל"ע הגיע

לילד לאט לאט, ועושים להם כל מיני דברים מעניינים כדי שירצו לאכול בשר, בסוף יגדלו ויאכלו רק דברים בריאים.

• ולכן אני מודה להקב"ה, שהשנה כשאני מגיע אליכם חברים יקרים, תלמידי היכל הקודש בארץ הקודש, ואני מבקש ממכם, בואו ונעבוד ביחד למען רבינו, אני יכול לפנות אליכם הרבה יותר בקלות, כי יש את כל המוסדות היפה בארץ הקודש, וברוך השם שיש לנו רבי שנותן לנו חיזוק, לכן לא צריך להיות קשה שיומיים שלש בשנה, נתייגע ונזיע קצת למען רבינו.

• שמחה גדולה היא לי, זה היום עשה ד', שב"ה התאספו כעת כולם ביחד, עולם כזה מכובד, מכל קצוי ארץ הקודש, צפת בית שמש וביתר ואלעד, מודיעין עילית טבריה ירושלים חיפה ובני ברק, כולם יושבים יחד, ורוצים לעזור, ולהראות קצת הכרת הטוב לרבינו.

• ברוך השם שהגיע אליכם מאמריקה אברך מסור מאוד, אשר מנהל את הקמפיין בשנים האחרונות, עם מסירות אין קץ, ר' אהרן פיש, עם אחיו ר' יענקל, הטריחו את עצם ממרחקים במיוחד למסיבה זו, כמו כן אני רוצה להודות במיוחד לגבאים החשובים, ר' יואל לעווי, ור' יצחק פאפנהיים, ואני כבר מתחרט שהתחלתי להגיד שמות, כי כעת אני צריך להגיד עוד שמות, תמחלו לי, כל אחד יטפח על שכמו, ויגיד 'גם אני'.

• אני מקווה שאתם שומעים אותי ורואים אותי, אנחנו יושבים כעת ביער, ויש כאן שמש, אני לא יודע אם בארץ ישראל יודעים מה זה, לשבת בחוץ וללמוד עם הבחורים, טעם גן עדן.

• כל מה שאמרתי היה רק הקדמה, וכעת אני רוצה להגיע לנקודה העיקרית, חבריי היקרים תלמידי היכל הקודש, בשבת הקרובה יכריזו בכל בתי הכנסיות בארץ ישראל ובחו"ל, 'חזק חזק ונתחזק', אל תהיו בטלנים, תוציאו כל יום את החומש, ואל תחכו לסוף

הפסוק, ד' למבול ישב, כל אומות העולם הגיעו לשמוע חידושי תורה כאלו, אבל הוא לא הבין איך אנשים מתחתנים, הוא אמר, נו נו, קליפות, אבל פנחס עם האמונה ביטל אותו.

אני לא רוצה לעכב אתכם, אני יודע שאתם עוד צריכים לנסוע עם אוטובוסים למרחקים, אני מאוד שמח לראות אתכם כאן, ושמח עם כל מי שהגיע, ואני אומר לכם שלא צריך להתבייש עם זה שמגייסים כסף לרבינו, כי בשקט כל אחד חי עם החיזוק של רבינו, מבחוץ זה לא נראה, אנשים מחביאים את זה, ובשקט מקבלים חיזוק מרבינו, ולכן אומרים לאנשים, הרי אתם מתחזקים מהמקום הזה, אתם זוכים להעמיד את הבתים שלכם מהגליון, אתם מחיים את עצמכם עם הגליון שיעורי חינוך, ואתם יודעים איך לדבר עם הילדים, אז תתנו כאן צדקה.

ר' נתן בנה את הקלויז הראשון באומן, והתחיל לגייס כספים, וראה מולו את ר' בערל, שהיה עני ואביון, לר' נתן עצמו גם לא היה כלום, אבל ר' בערל ומשפחתו רעבו רעב ממש כפשוטו, וכשר' נתן ראה אותו הוא מיד סיבב את ראשו כדי לא לפגוש אותו, ור' בערל התחיל לבכות: ר' נתן תרחם עלי, אני אסתדר כאן, ארעב עוד יום עם אשתי וילדיי, אבל תרחם עלי וקח ממני את הפרוטות שלי, ואזכה לתיקון לנשמת, קח ממני צדקה שישאר לי משהו, ר' נתן אמר, הלב שלי יצא מהבכיות שלו והייתי חייב לקחת את זה.

אנחנו מוצאים את זה במסכת תענית, עוד מעט מתחילה הסגולה של מוהרא"ש ללמוד כל יום מסכת תענית, מחמשה עשר באב עד ראש השנה, ובדף כד. מספרת הגמרא שגבאי צדקה היו מתחבאים כשראו את אלעזר איש בירתא, כי הוא היה נותן להם את כל כספו לצדקה, ויום אחד כשהלך עם בתו לקנות לה נדוניא לנישואיה, ראה את גבאי הצדקה והם התחבאו ממנו, והוא רץ אחריהם עד שהשיגם, והשביע אותם שיאמרו לו במה

לאן שהגיע, ור' נתן ניצל את נשמתו וזכה לדברים גדולים, ואעפ"כ אמר ר' נתן שהוא מוכן לבוא לגלגול נוסף, אם יזכה להגיע עוד פעם אחת לציון של רבינו.

אל תסתכלו על אף אחד כשזה מגיע לאומן, שום דבר לא יהיה מניעה בעבורכם, חוץ מהאשה, ואת האשה צריך לכבד כל השנה, וכל השנה לעזור לה, ולהיזהר איך שמדברים איתה, צריך לדבר עם דרך ארץ הכי גדול, כמו שמדברים עם השכינה הקדושה, ואם אשתך צעקה עליך, והכניסה לך מנה של גידופין, ואמרה לך שאתה לא עושה כלום, מוהרא"ש כותב על זה, אחי אהובי שתוק שתוק שתוק, ואם כבר אין לך כח לשתוק, תנוח קצת ותשתוק שוב, ואחרי שתשתוק הרבה יהיה לך עוד כח לשתוק עוד, וכשמדברים יפה לאשה וזוכרים כל הזמן לתת לה מילים טובות, ולשמח אותה, תוכלו לנסוע לאומן.

רבינו לימד אותנו להיות עם שלום בית, ולכבד את האשה, אנחנו עם הראש הקטן שלנו אולי מבינים, שיותר טוב שנברח מהבית, ונהיה פרושים, ונקנה חגורה גדולה וסידור גדול, ונעוף באוויר כמו בלעם, אני לא יודע אם אצלכם יש את התמונות האלו, אצלינו בתלמודי תורה יש ציור, איך שבלעם עף באוויר, ורואים רק ה'לבן' בעיניים, ופנחס הגיע עם הרמח ודקר בו, בזוה"ק כתב שרמח זה קריאת שמע שיש בו רמ"ח תיבות, כי אפשר להיפטר מכל הדמיונות של בלעם, רק עם אמונה וקריאת שמע.

בלעם היה שתום העין, לא יכל להבין את כל מה שיש בעולם הזה, מה זה הדבר להתחתן עם אשה, צריך להיות פרוש, רק את האתון הוא הבין, היא אמרה אנוכי אתונך כדברי חז"ל, בטומאה הוא הבין טוב טוב, אבל בדרך העולם על פי התורה, הוא לא הבין ופרש מזה, והיה לו סמרטוט על ראשו כמו איזה באבא גדול, רבינו אומר בליקוטי מוהר"ן [חלק ב' סימן נ"ג] שבלעם ידע לדבר דרשות, וכפי שאמרו חז"ל שבלעם התחיל את הדרשה עם

רגליו לא האירו כי לא גייס כסף לצדקה.

אני לא מבקש עכשיו מאנשי שלומינו בארץ ישראל שתתנו את השקלים ששמתם בצד לקנות צורכי שבת, ואם יש לכם כמה שקלים תתנו את זה לבית כנסת שאתם נמצאים שם, וכעת הזמן להגיד תודה לכל הגבאים, אין לי מושג מי עוזר לכם לשלם שכירות, ומי עוזר לכם לשלם הוצאות קידושא רבא לסיפורי מעשיות ולסעודה שלישית, כשהתקרבת לי להיכל הקודש, נפתחו לי העיניים, הלב שלי התחיל לפעום בעבודת השם, ומה שהיה לי ככיס נתתי עבור הבית מדרש.

אני אף פעם לא סיפרתי מה היה אז, היהודי שהיה מדבר את הדיבורים אצלנו בבית מדרש בהיכל הקודש, חיתן את בנו הראשון, וניגשתי אליו ואמרתי לו, שאני רוצה לעזור לו לחתן, ואמר לי, אני לא רוצה ליהנות מצדקה, אבל אם אתה רוצה לעזור לי, אגיד לך איך, אני משלם את השכירות של הבית מדרש, בבקשה קח את זה ממני, ומאז שנתיים תמימות שילמתי את השכירות מכיסי, הייתי מלמד והיה לי קצת כסף, ולא סיפרתי לאף אחד, כי אני כל כך נהניתי מהשטיבל הזה, כל השבוע חיכיתי כבר שיגיע סעודה שלישית ואשמע: יש אלוקים בעולם, אתה לא צריך לצום, תדבר אליו כמה מילים, תגיד לו שוב שימחל לך, סליחה, מה זה? וכי זה עבודת השם? כן, זה עבודת השם, ותהיה שמח בשבת ותרקוד עם הילדים שלך.

ואני חשבתי קודם ההתקרבות, שבשבת צריך ללעוס עצים, וצריך לקפוץ טפח ולמעלה, כמו העובדים הגדולים בארץ ישראל, כשאני מגיע למירון לשמש את אבי, אני רואה שם את העובדים בקבלת שבת, קופצים עד הגג, כל אחד מנסה לתפוס את רגליו של הקב"ה, וללחוץ חזק בגארטל, ואני מגיע לבית מדרשו של רבינו ואני שומע שאפשר לדבר אל ד', וכדאי ללמוד פרק משניות, ולגרוס דף גמרא, ואני אומר לעצמי, באמת? זה הכל?

לא באתי לבקש ממכם את הפרוטות, תלכו

מתעסקים, ואמרו לו שעסוקים לחתן יתום ויתומה, ואמר להם העבודה שהם קודמים לבתי, ונתן להם את כל כספו, והשאיר לעצמו זוז אחד, וקנה חטה אחת, וזרק לחדר בתוך ביתו, ואשתו שאלה את הבת, היכן הדברים שקנה אביך בשוק, ואמרה שזה בחדר, ולא יכלו לפתוח את החדר, כי נעשה נס וכל החדר התמלא בחטים, ולא רצה ליהנות ממעשה נסים.

בין צפת למירון אתם עוברים את קברו של התנא הקדוש ר' יהודה בר עילאי, ועליו מסופר בברכות שהוא נתן את כספו לעני בשנת בצורת, ואשתו זרקה אותו מהבית, והיה צריך להיות בליל ראש השנה בבית הקברות, יהודי יכול להסתדר אם לא יהיה לו תרנגולים לארוחת ערב, הוא ימצא כבר משהו בבית כנסת לאכול, אבל הוא לא יסתדר אם לא ימצא משהו לנשמה, לכן כשאתם חושבים, איך אני יכול לבקש כסף מאנשים, הרי אין להם, אל תחשוב ככה, תזכה אותם בצדקה.

כשהקב"ה ריחם עלי והתקרבתי, הלכתי עם חברי ר' אברהם משה לגייס כסף, פשוט כדי לקיים את המצווה, אין לנו השגה בצדיקים, להרה"ק הדברי חיים מצאנז זי"ע שהיה קודש קדשים, היה בן שהסתלק בצעירותו, הרה"ק ר' מאיר נתן זי"ע, הוא היה אביו של הרה"ק ר' שלמה מבאבוב הראשון, אביו של הרה"ק ר' בן ציון, שהיה אביו של הרה"ק ר' שלמה מבאבוב שהיה גר כאן בבארא פארק, ואחריו יש ממשיכי דרכו בקודש, ואחרי שנסתלק ר' מאיר נתן, ראה אותו אחד מאחיו הקדושים בחלום, וראה שהוא מאיר באור גדול ונורא, אבל רגליו לא מאירים, ומאוד נבהל, והגיע לאביו הרה"ק הדברי חיים ושאל מה פשר החלום, האם ח"ו פגם במשהו, וענה הצדיק, ח"ו ר' מאיר נתן היה קדוש מאוד, אבל כיון שהסתלק בצעירותו לא הספיק לגייס כסף עבור יהודים, לכן רגליו לא מאירים, את הסיפור הזה שמעתי ממורי חמי שהוא נכד הרה"ק מצאנז, הרי מדברים כאן ממלאכים שרפים ואופנים, אין לנו השגה בכלל, אבל

מורידים דינים שנגזרו על האדם.

אני מאוד רוצה לבוא לבקר בארץ ישראל, היה תוכניות שהבחורים בישיבה בירושלים יבואו לבקר כאן בקריה, אבל עשיתי התבודדות וחשבתי שזה קשה מדי שהבחורים יצטרכו לשלם כרטיס טיסה לאמריקה, ואחרי זה לאומן, לכן אמרתי למנהל שאני יבוא אליהם, בדרך כלל אני מגיע רק בל"ג בעומר ואחרי זה מתראים באומן.

אל תכעסו עלי, אבל אני לא מגיע עכשיו לאברכים, אם אני מגיע, אני מגיע רק לבחורים מהישיבה בירושלים, אם לא יהיה לי ברירה אצטרך להתחבא, אבל אני לא רוצה להתחבא, אני רוצה להגיע רשמית לבחורים, אל תרוצו אחרי, איתכם אתראה אי"ה באומן ראש השנה, והבחורים שהגיעו ללמוד כאן באמריקה, יצטרכו להישאר כאן, תבטיחו לי שתצייתו למה שאני מבקש, אני בלי נדר רוצה לבוא לראות את הבחורים, ועם האברכים ניפגש בקרוב באומן.

ואני מאוד מודה לכל אחד שעוסק למען הקמפיין, אני מודה על כל טלפון שאתם עושים, אבל אל תגידו לי שכל הקמפיין הזה לא קשור לראש ישיבה, ורק כמה עסקנים רוצים לעזור... כמובן שזה קשור, ברוך השם שאני לא נצרך לבריות, אבל חייבים לגייס כסף לצדקה, ומי שכבר מגייס כסף צריך זכות שהכסף ילך למקום טוב, ושלא יגנבו אתכם, רוצו הביתה מהר, אצלי עוד אמצע היום, אבל אתם חייבים ללכת הביתה מהר, אני לא רוצה שתתעכבו, ש'כח ש'כח.

לגייס כסף כדי שהרגליים יאירו לכם בגן עדן, היום זה לא כל כך הליכה, אלא מגייסים כסף בטלפון, וכך האוזן והפה יאיר לכם בגן עדן, יהיה לכם קו של אור על הפנים מהאוזן לפה.

אני מבקש ממכם שוב אל תהיו בטלנים, תקחו משניות, ותגרסו כל יום, פרק ליום, שני פרקים ליום, או שלשה פרקים ליום, בארץ ישראל יש הרבה יותר זמן מבאמריקה, כי כאן באמריקה אנשים נמצאים במצרים, אין לכם השגה מה קורה כאן, אנשים עובדים כאן לפרעה, ורצים אחרי הבהמות, אי אפשר לתאר, מלפנות בוקר עובדים קשה כדי לעשות כסף, וכשיש כסף משקיעים את זה והולכים לעשות עוד כסף, אבל אתם יש לכם קצת אויר של ארץ ישראל, תשבו קצת עם המשניות ותגרסו פרק אחרי פרק, קחו את הגמרא הקדושה, או הגמרא הקדושה, תגרסו עוד דף ועוד דף, אוי ההתבודדות הקדושה, תלכו לפינה ותגידו: רבש"ע תרחם עלי, כל כך קשה לי, היצר הרע בוער בקרבי, רבש"ע אני נשרף כאן.

אני יודע שגם בארץ ישראל אפשר טוב להישרף אם לא שומרים על העיניים, שנה שעברה עשיתי בר מצוה במירון בפסח שני, וחמי ביקש ממני שניסע יחד לקברי צדיקים בטבריה, וכשהגענו על הכביש שנוסע לר' מאיר בעל הנס, אמר לי חמי, תעשה לי טובה ובא נצא מכאן מהר, נשרפים כאן, כפשוטו וכמשמעו, לצערינו הרב, הערב רב בארץ ישראל התפזרו שם להכשיל את ישראל, ויש עצה אחת, ללכת ולבקש מהקב"ה: רבש"ע כל כך קשה לי אני רוצה להיות ירא שמים, עזור לי, ובכל מילה שמוציאים מהפה

***

דברים שנאמרו אחרי לימוד הדרג גמרא

ברוך השם מיר האבן זוכה געווען צו לערנען א דף גמרא

את כל החבילות שלנו, אתה אומר בשמי שזה שנה האחרונה שנוסעים דרך מדינות אחרות, ובשנה הבאה יוכלו לנסוע ישירות לאוקראינה, אני רק אומר את זה לשיטתם, לכל אלו שאומרים כל מילה מה שטראמפ אומר, וטראמפ אמר שהוא ברגע אחד יעצור את המלחמה באוקראינה, אז אמרתי להם אם ככה זה מצויין, נוכל לנסוע ישירות, אבל כל דיבוריו הם הבל הבלים.

האם מעניין אותך השלג דאשתקד? האם מעניין אותך פוליטיקה שהיה לפני עשר שנים? הגמרא מעניינת אפילו אחרי אלפי שנים כאילו שהיום ניתנה, אבל איך אברכים עסוקים יום ולילה בדברי ההבל של המתמודדים לנשיאות, ביידן יורד מהכסא או לא יורד מהכסא, האם הוא באמת קיבל קורונה, ואז מפרשנים את זה, שבהתחלה הוא אמר שהוא יפרוש מהמירוץ לנשיאות רק אם הרופא יגיד לו, ופתאום הרופא אומר שיש לו קורונה, האם זה משחק או לא, וככה אנשים עסוקים יום ולילה עם זה.

מספרים על אחד הגדולים שלמחרת הבחירות על הבוקר הוא בירר מי ניצח, ושאלו אותו למה זה מעניין אותו, אז הוא ענה, כשאני עושה כל בוקר את הברכה 'שלא עשני גוי', אני לא מכוון על הגוי ההומלס שמסתובב ברחובות, אלא אני מכוון על מי שיושב בבית הלבן, ואני מברך את הקב"ה שלא נבראתי גוי נשיא, כי יהודי הכי פשוט הרבה יותר חשוב מגוי גם אם הגוי נשיא.

שמעתי שטראמפ בחר מישהו לסגן הנשיא

בבא בתרא דף כד.

- למדנו על קדירא דבי שותפי לא חמימי ולא קרירי, עדיף להיות עצמאי, אצל שותפים בדרך כלל, יש בסוף מחלוקת, וזה לא שווה.
- למדנו היום על עקירת עצים, ואתה שואל אם מותר לעקור עצי פרי, אני לא פוסק בשאלות של עקירת עצי פרי, זו שאלה מאוד כבדה, את זה צריך לשאול רבנים מאוד גדולים, אפשר לשאול את אבא שלי מה לעשות, אני זוכר שפעם אחת מישהו התקשר לשאול את אבי שליט"א, על שאלה כזאת, ואבי אמר לו שזו לא שאלה שעונים בטלפון, שיבוא אליו הביתה וילבן איתו את כל הדברים, צריך לבדוק האם באמת יש צורך גדול וכמה אפשר לעשות בצורה שלא יזיק את העץ.
- אתה שואל שרבינו אמר שיש לקנות סכין לראש השנה, והאם אפשר לקנות סכין אחד, וכל אחד יזכה את השני ויקנה מהשני את הסכין באומן, אז קודם כל, זה לא מרבינו, זה כתוב בהלכה, אבל לא צריך לקנות באומן ערב ראש השנה, קונים לפני שנוסעים, ומה הבעיה לקנות בכמה דולרים סכין שישתמשו בבית, העיקר שיהיה סכין חדש לראש השנה, ככה אני נוהג לפני שאני נוסע אני קונה, ואפשר גם לבקש שיקנו בבית, מה שמובא מרבינו על סכין, זה בנוגע לדירה חדשה, מי שנכנס לבית חדש שיביא לשם סכין, בדרך כלל מי שמגיע לבית חדש מביא איתו את הכלים ויש שם סכין.
- עוד מעט נוסעים לרבינו, ונוכל להוריד שם

שמות אני לא עונה, כי אם בסוף הוא יסגור עם השני אני יצא חוזק ואצטרך לתרץ שבאמת השני יותר טוב... אבל בסוף הוא עשה את השידוך שהצעתי לו, והוא אומר לי עכשיו שיש לו המון נחת ממנו.

אברך שיודע לזלזל יותר בחמיו הוא נחשב לגיבור יותר בפני החברים, ירחם השם, יש תחרות בין גיסים מי יודע לזלזל יותר טוב, בעזרת השם היום בלילה יהיה שיעור ליל שישי, אני מתנצל שבשיעורים האלו אני קצת תקיף, כי יש לי הזדמנות רק פעם בשבוע לדבר עם האברכים, ויש לי דברים על הלב להגיד להם, ושם אני מוצא מקום להגיד, נשים מתלוננות שהבעל נמצא כל היום עם הטלפון, הוא הולך לישון עם הטלפון, למה אי אפשר לשים את זה במטבח, החלטת שאתה מצפצף על כל מה שאומרים, ואתה מביא את זה הביתה, אבל למה לחדר שינה, תשב עם זה כמה שעות בשירותים.

בבא בתרא דף כה.

למדנו היום בגמרא הרוצה להעשיר יצפין, והרוצה להחכים ידרים, רבינו מספר בליקוטי מוהר"ן [חלק א' סימן קס"ב] שבזמנו של הרה"ק המגיד ממעזריטש היה עשיר גדול ויחסן, והמגיד ביקש מהתלמידים שיקרבו יהודי זה על ידי השתדלות ותפילות, ועשו פעולות רבות והתפללו, ועזר להם ד' וקירבו אותו, ואחרי שהתקרב נהיה צדיק גדול אבל נהיה עני ואביון, ואמר המגיד, שאי אפשר שיהיה שניהם אצל אדם אחד, כי אם רוצה להחכים יש לו לעמוד בדרום, ואז אי אפשר להעשיר, ואם רוצה להעשיר יש לו לעמוד בצפון ואז אינו יכול להחכים, אבל מסיים רבינו שאפשר לזכות לשניהם כמו משה רבינו שנתן את התורה והיה עשיר, ורבינו הקדוש שסידר את המשניות והיה עשיר גדול, כשאדם הוא בתכלית עניות והוא בטל לגמרי להקב"ה, הרי הוא גם בדרום וגם בצפון, כי הוא בטל להקב"ה, והוא אינו נמצא בשום

ויש לו זקן, אולי זה יעזור לבחורים ולאברכים להשאיר את הזקן, הם יחשבו שזה הסטייל וירצו ללכת כך.

אתה שואל מתי קונסים את הילד ומתי מעלימים עין, אני רוצה שתדע שחינוך הילדים זה לא ספר, אוי ואבוי אם מלמד או אחד ההורים הולך לפי הספר, הרי לילד יש לב, וכל ילד הוא שונה, אי אפשר לתת כלל בזה, צריך כל הזמן להיות רגיש ולראות את התמונה הרחבה, והרבה להתפלל על זה, הפסוק היפה ביותר במשלי, חנוך לנער על פי דרכו, לפי דרכו של הילד, כל ילד יש לחנך בדרך שלו, ההורים צריכים לעבוד עם ילדיהם עם לב, ולא כמו מכונה חס ושלום.

אותו דבר זה לכל גבאי בית כנסת, גבאי שמנהל בית כנסת עם כללים, גורם שבית הכנסת יסגר, הוא מגרש על ידי זה את המתפללים, אני רוצה לשאול אותך בתור גבאי, מתי אומרים לאברך 'לא לדבר באמצע התפילה' ומתי מעלימים עין, אין לזה כלל, צריך להיות עם הרבה חכמה ולב, הרי מדובר כאן באנשים עם רגשות, אי אפשר ללכת ראש בקיר לפי הכלל.

הייתי אתמול בתלמוד תורה, ולא ראיתי ילד כזה מאיר כמו הבן שלך, הוא סיפר לך משהו? מה סיפר? המלמדים עובדים מאוד מאוד קשה עם הילדים, אבל כולם עובדים קשה, והמלמדים זוכים ומכניסים אהבת ד' ואהבת תורה לילדים.

אני רואה שאנשי שלומינו מפחדים שאני יחייב אותם לעשות שידוך מסויים, אין דבר כזה, אני לא אומר לאנשים איזה שידוך לעשות, שנה שעברה הוא היה מאוד לחוץ שאחייב אותו לעשות איזה שידוך, אני רק ניגשתי אליו ואמרתי לו, אני לא יודע מה אתה מתכנן, מתי אתה רוצה לחתן את הילדים, אבל אני אומר לך תסתכל על הבחור פלוני, ותראה אם הוא מוצא חן בעיניך, והוא אמר לי שחשב על בחור אחר שיתאים, אני בחיים לא אומר איזה לבחור, כשבאים לשאול שתי

אל תפחד, זה לא בשבילך, לך יש חלישות הדעת מאשתך, ובזכות זה אתה לא תעבור גיהנום, לנו אין את הצרות של הרבי ר' זושא, אבל על כל אחד עובר מה שעובר, וצריך לזכור שהקב"ה עושה איתנו רק טוב.

השבוע ניגש אלי בחור וכל כך השיח את לבו בבכיות, הוריו נפרדו, והוא מסתובב לבד בעולם, אין לי עם מי לדבר, הוא כועס על אביו ועל אמו למה הם עשו לו את זה, אמרתי לו, אתה צודק לגמרי, אבל אתה מסכן, ואם תחזור ותשנן אמונה, ותגיד לעצמך אין עוד מלבדו, יהיה לך טוב, אז תדע שזה לא אבא שלך ולא אמא שלך, זה הכל הקב"ה, זה לא אשתך וזה לא בעלך, זה הכל הקב"ה, אשה שואלת אותי איך אני יכולה למחול לבעלי שכל כך פוגע בי, אמרתי לה, שזה לא בעלך, הוא בוודאי צריך לפייס אותך, אבל זה הקב"ה, הקב"ה רצה שתפגעי על ידו, המתבטל אל הקב"ה יש לו חיים טובים.

וזה חסידות ברסלב, לדעת שהכל זה הקב"ה, מי שלומד ליקוטי מוהר"ן יראה אין ספור פעמים, שצריך לתת את המלכות להקב"ה, אני רוצה ככה וככה, אבל הקב"ה רצה אחרת, אתן את המלכות להקב"ה ולא אקח את המלכות לעצמי, אתה מתלונן שאתה גר רחוק ולא ליד הבית שלי, ואתה לא יודע שרוצים בכלל לקחת אותי לגור למקום אחר, אני בכל אופן כבר לא קונה יותר בתים, מקסימום אני מוכר את הבית שלי, אין לי כח להתעסק בקניית בתים, העיקר תהיה שמח איפה שאתה גר, הקב"ה רצה שתגור כאן, כפי שגילה לנו הבעש"ט הק' מד' מצעדי גבר כוננו ודרכו יחפץ, כל אחד צריך להיות במקום שצריך להיות, אף שנראה לו שדרכו יחפץ כאילו הוא בוחר את המקום, המקום הזה נבחר על ידי הקב"ה, הוא יכול לאכול את הלב, על זה שהניחו לו את הבית למטה על האבן, הציעו לו בהתחלה שבעוד חמש עשרה אלף דולר, ישימו לו את הבית קצת למעלה, והוא לא הסכים, הרי למעלה יש לו נוף עצום, ולמטה אין כלום רק חתיכת אבן, אבל הוא לא בכעס

מקום, הוא בעצמו כאין ואפס, ואינו תופס מקום לא בדרום ולא בצפון, והוא מתבטל לגמרי להקב"ה.

מה זה ביטול להקב"ה? כשאדם מחליט בדעתו, מה שרק יעשה איתי הקב"ה, טוב לי, וזו המדרגה הגדולה ביותר שאדם יכול לזכות לזה, וזה נקרא צדיק, מה שהקב"ה עושה לי, טוב לי, כמובן שכואב לי מה שכואב, אבל אני יודע שזה טוב, היום בבוקר היה לי יסורים נוראים ברגליים, לא הצלחתי לרדת מהמיטה, אבל ידעתי שזה מה שטוב בעבורי, כנראה שאיזה שריר התאמץ יותר מדי, ואני מודה להקב"ה שאני חי ונושם, צריך לחשוש יותר מזה? אחד אומר לי שאני הולך יותר מדי, והשני אומר לי שאני צריך להתחיל ללכת הרבה.

כמו הרופאים שמשגעים אותך, כל רופא אומר משהו אחר, כפי שרבינו דיבר על הרופאים, יש כאן אברך שנפל, והלך לאיזה רופא סנדלר, ואמר לו להחזיק את היד במקום אחד, אחרי יומיים הלך לרופא אחר, והוא אמר לו, אם תחזיק ככה את היד אתה תאבד את היד שלך, אז הוא אמר לו, שביומיים האלו הלך למקווה, ובזמן הזה לא הקשיב לרופא והוריד את החיזוק ליד, אמר לו הרופא השני, נס שהלכת למקווה, כי החצי שעה שלא היית עם החיזוק, זה יציל לך את היד, ואז הלך לרופא שלישי, ואמר לו, הרי הרופא [השני] רוצה להרוס אלך את היד, ככה זה עם הרופאים.

אבל העיקר לזכור לא להיות ברוגז על הקב"ה, להבין שהקב"ה הולך לשלוח לנו משהו טוב, אותו דבר זה כשיהודי עובר קשיים עם אשתו או עם הוריו ומשפחתו, צריך לדעת שבוודאי הקב"ה עושה הכל לטובה, מה אנחנו יודעים איזה גזירות נמנעים מזה.

הרה"ק הרבי ר' זושא עבר בזיונות נוראים מאשתו, ותוך כדי שהיא מיררה לו את החיים, הוא נרדם ורואה את הגיהנום והוא מאוד פחד מזה, והגיע אליו איזה מלאך ואמר לו, זושא

לבוא לשם, אז אצטרך לברוח לעיירה ליד להגיד שם איכה...

עכשיו נהיה קללה חדשה, אני לא יודע אם אתם יודעים מזה, אבל ככה סיפרו לי, האריכו את הסטטוס מחצי דקה לדקה, אני חושב שחייבים לעשות על זה יום תפילה, אני לא צוחק בכלל, אם עד היום אנשים היו עסוקים שעה בסטטוסים, היום זה יגנוב להם שעתיים, ומי שהיה עסוק שעתיים יהיה עסוק ארבע שעות, נצטרך לבנות עוד חדרי שירותים... לא בדיחה בכלל, זה מאוד מאוד כואב, גזירה נוראה, נתפלל אל ד'.

יש עוד משהו שעוד לא הוחלט, בנוגע לתפילות בראש השנה, באף מקום אין דבר כזה, שבן אדם אחד יהיה בעל תפילה גם שחרית וגם מוסף, אז תפילה אחת אני צריך להחליט שאני לא מתפלל לפני העמוד, בהתחלה היינו ציבור קטן ולא היה מי שיגש לעמוד, לא היה לי ברירה, אבל כעת צריך לבדוק מה עושים, אני מאוד רוצה שהקהילה תיבנה כאן בצורה בריאה וטובה.

בבא בתרא דף כו.

איך היו הדיבורים אצלכם בשבת? אני שומע שבכית כנסת שלך, יוצאים לדבר בחדר החיצוני, אבל שומעים את הרעש בפנים, וזה מפריע לקריאת התורה ולתפילה, אני רוצה שתשים דלת, שלא ישמעו את הקולות בפנים, אני אשתתף איתך בהוצאות, האמת היא שמי שמתפלל אצלך טוב, זה חשיבות, מי שמתפלל כאן אצלי טוב, זה הצגה, כי הוא לא יכול לדבר בתפילה לידי.

בבא בתרא דף כז.

צריך לזכור מזה שרבינו נתן לנו דרך ללמוד, גם אם לא מבינים, הרבה אברכים מיואשים מהלימוד כי לא מבינים, או שאומרים שהם לא לומדים באמת עם הבנה מספיקה, רבינו אומר לנו, עיקר הלימוד זה האמירה, ובמילא יבין, והרבה אנשים צוחקים על דרך הלימוד,

לא על החברת בניה, ולא על עצמו ובטח לא על הקב"ה, כי הוא יודע שהכל לטובה, וכאן הוא צריך להיות.

אבל זה שטויות, איפה לגור וכו', אנחנו מדברים על התחזקות של דברים יותר רציניים, של יסורים גדולים, ובכל זאת אנו מאמינים שהכל לטובה מהקב"ה.

היה שיעור קצת יותר שמח אתמול בליל שישי? פחות תקיף? הכל תלוי באנשים, האנשים באים תמיד מאוד רציני, ולכן אני רציני... מגיע שבת ויש להיות מאוד בשמחה, שיהיה לכם שבת שמחה.

גם בסימן קי"ב מדבר רבינו בליקוטי מוהר"ן מענין זה של הרוצה להעשיר יצפין והרוצה להחכים ידרים.

ב"ה שמאוד הסתדר הסדר בשיעורים, שהאברכים מגיעים רק בליל שישי, והבחורים כל יום, בהתחלה היו אברכים שממש חשבו שזו גזירה נוראית, אחרי זה ראו שזה לטובתם, יש להם בית, אשה וילדים, ומגיע עוד הפתעה בענין זה בעז"ה, בנוגע לתשעה באב, כבר כמה שנים שאני מדבר על זה, אין לזה שום טעם שכולם מגיעים אלי בתשעה באב, וכי זה שמחת תורה? זה לא זמן שבאים להתכנס יחד, יש מספיק בתי כנסיות כאן בקריה, בהתחלה הייתי בקאנטרי עם עשרים בחורים, וישבתי איתם בתשעה באב, ודיברתי איתם כמה דיבורים טובים, אבל כאן כולם מגיעים וזה נראה כמו חג, זה נגמר, ראש הישיבה יפסיק לדבר, ואתה תבוא עם הילדים שלך לבית כנסת, תשב איתם, אולי תכבד את הדיין שיגיד קינות אם אתה רוצה, לי אמר מוהרא"ש להגיד עם הבחורים רק איכה, אנשים התרגלו שהקינות לוקח המון זמן, ולכן לא מתחילים בכלל להגיד ומיד בהתחלה מתחילים לדבר, סך הכל אומרים רק איכה וזה לוקח עשר דקות, וכל הבדיחות יוצאות בעת אמירת איכה ירחם השם, אולי אגיד איכה עם הבחורים, אבל אנסה לקלוט את האוירה אצל האברכים, אם הם מתכננים

אותו מה לעשות, מדובר כאן בג' בעלי רוח הקודש, חזר לר' שלמה ושאל מה לעשות, אמר לו ר' שלמה, אני יודע שהיא לא בסדר, אבל אני גם יודע שאין לך דרך להביא ילדים לעולם, רק אם תתחתן איתה תזכה לגדל דורות, זה דבר פלא, בן אדם חושב לעצמו, למה אני חייב לסבול איתה, ולא יודע שהיא הישועה שלו, כי אחרת אין לו ילדים.

סיפור דומה היה עם הרה"ק הדברי חיים מצאנז בעצמו, פעם היה נהוג שסגרו שידוכים בלי שבני הזוג נפגשו קודם, יהודי אחד שיש לו בן הלך לקרעטשמע וראה שם יהודי אחר שיש לו בת, והם סגרו ביניהם שידוך, וחזרו הביתה להודיע שהתארסו, ולפני החתונה נפגשו בני הזוג, וכך היה עם הצדיק מצאנז, שהגיע לפני חתונתו, ונפגש איתה, והיא ראתה שהוא צולע על רגלו - סיפור לעצמו איך זה קרה, מאיזה מלמד רוצח, שהיה פעם שפסל התהפך על הצדיק כשהיה ילד, והמלמד קפץ על זה חזק, כדי שלא יקרה שוב... - והבחורה ראתה שהדברי חיים צולע על רגלו, אז היא אמרה, שהיא לא רוצה את השידוך, והוא כבר היה בתור בחור קדוש מאוד, ואמר שהוא רוצה לדבר איתה כמה דקות, ואמר לה: תקשיבי, עוד לפני שנולדנו נגזר עלייך שאתה תהיי צולעת, ואמרת להקב"ה שאני מוכן לקחת את זה עליי, אבל כל זה אם אנחנו הולכים לגדל דורות יחד, אבל אם את לא רוצה את השידוך, אחזיר לך את הרגל הצולעת, וכמובן שהסכימה לשידוך.

זה לימוד גדול בעבורינו, אברך לפעמים חושב שאולי יהיה לו יותר טוב להיפרד ממנה, כי יש לה כל מיני בעיות, ולא יודע שאלו בעיות שלו, ואם הם יפרדו, היא תחזיר לו את הבעיות והוא יהיה עם כל הדברים האלו, צריך לעשות הכל שיהיה שלום בבית.

בבא בתרא דף כח.

לר' נתן יש התחזקות יתירה מהגמרא כאן בתחילת חזקת הבתים, כי יהודי חושב, הרי

אבל צוחק זה מי שצוחק אחרון, רק על ידי דרך הלימוד אפשר לזכות ללמוד כל יום, אני לא מדבר על אנשים יחידים וצדיקים גדולים, אני מדבר על אנשים כמונו, הרי כל יום יש לנו טירדות אחרות, וסידורים אחרים, ובכל יום יש נסיונות קשים מחבירו, ולכן אנחנו נמשיך לגרום גמרא ומשניות, וכך נזכה כל יום ללמוד, ונזכה להרגיש את הגן עדן כאן בעולם.

אני כל כך מחיה את עצמי כאן בקריה, שכחתי בכלל שיש עיר עם נסיונות, יש כאן עיניים נקיות ומוח נקי, א מחיה, יש כאן רק עצים ושמים, אני כבר לא זוכר מה קורה בעיר, ברוך השם.

יש היום יארצייט גדול, היום הוא יומא דהילולא של האור החיים הקדוש זי"ע, לא היית אף פעם בציון בהר הזיתים? יש סיפור שלם, הרי הערבים גרים שם מעל הקברים, ובקום המדינה, הם רצו להרוס את כל ההר, והגיעו עם הטרקטורים, ואיך שהגיעו קרוב לציון של האור החיים הקדוש, התהפך להם הטרקטור, והביאו עוד טרקטור ושוב התהפך, והיה להם אז מלא אסונות, ומאז לא נוגעים במקום זה, זה קצת קשה להגיע עם רכב, כי זה באמצע ההר ואין איפה לעמוד, הקבר של הרש"ש נמצא ליד קברו, זה לא הרש"ש של הגמרא, זה המקובל ר' שלום שרעבי, יש לי סבא שטמון ליד קבר האור החיים, והיארצייט שלו זה יום לפני האור החיים, גם הרה"ק ר' גרשון מקיטוב קבור שם, גם הברטנורא נמצא שם, צדיקים קדושים, לא צריך ללכת לשם עם אבטחה, זה כמו שהגמרא אומרת על זוגות, מי שמקפיד יקפיד...

גם הרה"ק ר' שלמה מזויעהל טמון שם, בשבת שמעתי סיפור יפה על ר' שלמ'קה, שאחד הגיע לשאול על שידוך, והוא אמר לעשות את זה, ואחרי זה הלך היהודי לרב אחר, ואמר לו הרב, שהמדוברת לא צלולה בדעתה, והלך היהודי לשאול את הרה"ק מבעלז, אמר לו הצדיק חזור לר' שלמה ושאל

מטרת הלימוד שיצא ממכם כל ה'נערווען', ותהיו בריאים, העיקר שלומדים, מישהו שאל אותי אם צריך לגרוס לפי הגהת הב"ח והגהות וציונים, העיקר זה ללמוד, ולזכור שעוד מעט הולכים מהעולם, ונצטרך לתת דין וחשבון לפני הקב"ה, ובינתיים מה שמצליחים לתפוס הכל רווח.

בגמרא 'קשוט עצמך', הגירסא הנכונה זה 'קשט' עצמך, ואמר ר' משה שמואל מאוד יפה, קשט עצמך תחילה, רק אחרי שאתה מקשט את עצמך, ואתה מתחיל לראות את הטוב בעצמך אתה יכול לקשט אחרים, כפי שר' נתן אמר ליהודי, אתה לא אוהב את עצמך לכן אתה לא אוהב אחרים.

זה נכון שיש כזה דבר חסידי אומות העולם, אבל אי אפשר לדעת מראש מי זה, גם אם הגוי מחייך אליך, כפי שראו במלחמת העולם השנייה, שרוב רובם של הגויים שחיכו ליהודים, מסרו אותם להריגה, ורק בודדים באמת שמרו על היהודים, ולכן כשהבן שלך שואל איך יכול להיות שגוי זה וזה עשה טובה ליהודי, ואנחנו יודעים שיש להתרחק מהגוי, והוא שונא אותנו, תגיד לו שיש לפעמים גויים חסידי אומות העולם, אבל הרוב הם לא כך, כפי שאמר הרה"ק ר' מאיר מפערמישלאן זי"ע שהפרשה נקראת פרשת בלק, כי בלק היה גוי אמיתי, אמר את האמת שרוצה להרוג את כל היהודים, ולא סתם חייך אליך ומאחורי הגב רוצה להרוג אותך, הוא היה גוי ישר, ולכן קיבל שם הפרשה על שמו.

אתה שואל מה לעשות שהקמפיין מפריע לך לבית שלך בימים שאתה עסוק עם הקמפיין, האם אתה לא רוצה לגייס לקמפיין או שאתה רוצה רק קצת, כשרבינו היה בספינה וכולם משכו עם חבלים את המים, אז רבינו גם עשה את עצמו כאילו הוא מושך... האם אתה רוצה לעשות את עצמך כאילו אתה עובד לקמפיין, או שהמוסדות באמת מעניינים אותך, האם לא מתאים שיומיים בשנה תלכלך את ידיך למקום זה, אם זה לא מתאים לך, אל תעשה

כבר שנים שאני ככה, שנים שאני מדבר לשון הרע, לס"מ יש כבר חזקה אצלי, אומר ר' נתן לס"מ יש חזקה רק אם לא עושים מחאה, אבל היהודי יכול לעשות מחאה ולהגיד: פלניא גלזנא הוא, אני לא רוצה ככה, זה הס"מ שנכנס לבית שלי ועושה כבתוך שלו, ואז אין לס"מ חזקה, אף אם הוא יושב שם ומוריד פירות ואוכל שם, לא יהיה לו חזקה, כי היהודי מוחה, והולך כל יום להתבודדות ואומר, פלניא גלזנא, גזלו אותי ותפסו אותי, זה לא אני.

אמרו לי שהיה עכשיו בחדשות ששודדים הלכו למשאית של ברינקס, אלו שמובילים את הכסף לבנק, לפני שמתקרבים לצדיק חושבים אנשים שאולי המשאית הזאת של הברינקס יפול מהגשר בדיוק כשאתה עובר מתחת לגשר, ותוכל להכניס כמה חבילות לכיס, ואז אתה חושב שתביא לזה ולזה, כל המחשבות האלו שיש לכל מי שאין לו צדיק, עכשיו יש בראש של האנשים שרוצים להיות צדיק וללמוד תורה, ובחדשות אמרו שהשודדים נכנסו לרכב ואמרו לנהג שיסע היכן שאומרים לו, והוא נסע כי הם היו עם נשקים שלופים, ואי אפשר להאשים אותו בכלום, אותו דבר כשמגיע שודד לבנק עם נשק, לפי החוק חייבים לתת לו את הכסף, כי אחרת לא יהיו עובדי בנק, ולא מאשימים את זה שנתן להם, אותו דבר זה איתנו כשהיצר הרע מגיע עם נשק, ואנחנו אומרים להקב"ה הוא שודד, זה לא אנחנו, הוא היה עם נשק נגדנו, היום צריך לתת כבוד לגנבים, לפי המתמודדים החדשים לנשיאות... מגיעים זמנים חדשים באמריקה.

אלו שמדפיסים משניות עם המון גירסאות, מאוד מבלבלים את הלומדים, המשניות הזאת של משנה סדורה, לא מביא את כל הגירסאות, יש גירסא אחת ויכולים ללמוד, מוהרא"ש עשה גירסא אחת בתוספתא, כי בתוספתא יש המון המון גירסאות וזה מאוד מבלבל, לא צריך בלימוד את כל ה'נערווען', כל הדברים האלו, איך ללמוד ומה ללמוד, כי

פעם בחודש, תנסה את זה ותראה, מגיע לכם תודה שאתם מגיעים לשיעור, ככה יש לי עם מי ללמוד...

בבא בתרא דף כט.

• כבר דיברנו אתמול, מחזקת הבתים לומדים שצריך למחות, בן אדם עובר מה שעובר, ואומר להקב"ה, רבש"ע אני לא מרוצה מזה, אני מוחה, אני רוצה להיות ירא שמים, רבש"ע אני מוחה שמישהו נכנס בתוכי ומשגע לי את המוח, וזה חיזוק גדול, כי אנשים שואלים למה אני צריך כל יום להגיד להקב"ה, שאני רוצה להיות ירא שמים, הרי בין כה זה לא עוזר לי, והאמת שזה עוזר מאוד, כי אם לא תמחה אתה תאבד את החזקה בשטח שלך, וכל עוד שאתה צועק זה שלך.

• שמעתי מיהודי שגר בעיר ברחוב שלי, שהוא נסע עכשיו לקאנטרי, ויום אחד הוא בודק את המצלמות בביתו, ורואה קבוצה שלימה של גויים שהשתלטו לו על הבית, הוא חזר מהר לעיר להוציא אותם, וזה לא פשוט, לפי החוק אי אפשר להוציא אותם מיד, זה לוקח שלושים יום, אבל דבר ראשון צריך למחות.

בבא בתרא דף ל.

• אינו דומה יום שמתחיל עם דף גמרא, זה יום שונה לגמרי, וכותב מוהרא"ש שלכן היצר הרע עושה הכל, רק שהאדם לא יפתח את הגמרא, הוא מביא לאדם טירדות עד אין סוף, רק לא ללמוד גמרא, תירוצים לרוב.

• בעוד 67 יום אנחנו נוסעים לרבינו לראש השנה, יש לנו להתכונן ולהביא מתנה יפה לרבינו, עוד מסכת ועוד מסכת, ד' יעזור לנו.

• סיפרתם לי כעת איך אנשים עסוקים עם תאוות ממון, ואיך מכרו בית לשני אנשים, רבינו אומר בליקוטי מוהר"ן [חלק א' סימן כ"ג] שאי אפשר להינצל מתאוות ממון רק על ידי הצדיק, אני לא מדבר על פרנסה, בוודאי

את זה, אני ב"ה בסדר, ואני אסתדר בעזרת השם, אבל אתה תלך למראה, ותשאל את עצמך, האם אני לא יכול לבזות את עצמי יומיים למקום שמבזה את עצמו כל השנה בעבורי, תשאל את עצמך את השאלה, ואחרי זה תראה אם יש לך זמן גם לקמפיין וגם לבית או לא.

• אתה שואל שוב אם מותר שזה יהיה על חשבון הבית שלך, אגיד לך שוב, האם אתה רוצה לעזור למוסדות או שאתה מחפש תירוץ, זה תירוץ טוב מאוד, שאתה לא יכול לעזור כי יש לך אשה וילדים, מי בכלל לימד אותך שאשה וילדים אלו דברים חשובים בחיים, בחסידות הקודמת לא חשבת על אשתך, האם לא שווה להתלכלך יומיים ולהזיע למען המוסד שנתן לך אשה, אם אתה לא רוצה, אז לא, אני אמשך לחייך אליך גם אחרי זה, רק תסתכל על עצמך לפני זה.

• מוהרא"ש אמר פעם לבחור שפגע בבחורים אחרים, שהוא חייב לצאת מהישיבה, ענה הבחור למוהרא"ש, אני לא נבהל, אני לא צריך אותך, יש לי את הקב"ה, מוהרא"ש אמר לו, מי לימד אותך בכלל שיש הקב"ה, מי לימד אותך את הלחש הזה 'אני לא צריך אף אחד כי יש לי את הקב"ה', מה קשור הקמפיין לאשה וילדים, אני לא מביין בכלל מה אתה אומר.

• מחר בבוקר י"ז בתמוז יהיה שיעור רגיל בבוקר, כי בבוקר יש עוד לכולם כח, ובעז"ה יהיה כולל רגיל בבוקר, כמו שכולם הולכים לעבודה מחר, אחה"צ כשכבר אין כח לא צריך לעשות כולל, השיעור כרגיל כי אין הרבה סליחות מחר, התפילה לא תיקח הרבה יותר זמן, מי שיש לו שערות גדולות יכול להסתפר היום, זה לא נחשב שמסתפרים לכבוד ג' השבועות, כי אנחנו בימים שמאוד מזיעים, ועוד מעט מגיעים תשעת הימים ולא מתרחצים כל כך, וזה קשה כשיש שערות גדולות, ובכלל כתוב מהאריז"ל שזה סגולה לכאב ראש להסתפר בכל ערב שבת מברכים,

למוהרא"ש, שחבירו שאל אותו, אם יש לו להשאיל לחמניה ללחם משנה, כי לא היה לו כסף לקנות שתי חלות, ענה החבר אני עשיתי אותו דבר, לא היה לי כסף וקניתי רק חלה אחת ובניתי על זה שאני אקח ממך, ולכן צחקנו שנינו, זה כבר היה בשנים שהיה עירוב בבארא פארק, והיה אפשר לטלטל, מוהרא"ש היה מספר את זה לראות כמה אנשים מדומיינים שמישהו מסתכל עליהם בכלל, אבל אנחנו גם רואים כמה אפשר לשמוח ולחייך באמת, אם אין כסף, ויש שמחה ואהבת חברים, אתה מחייך לחבר שלך בבית מדרש, כי שניכם לא הצלחתם לשלם את המשכנתא בחודש זה, ושמחים, ואילו העשירים כל כך שבורים.

• אתה שואל אם בן אדם מסתדר בפרנסה, ומציעים לו עוד עבודה, האם לקחת את זה, האמת היא שאי אפשר לענות על זה ברבים, כל מקרה לגופו, אם האברך מסתובב שעות ולא עושה כלום, לפעמים זה מבורך שיקח עוד עבודה ושיהיה עסוק קצת, אבל מי שמנצל את זמנו לתורה ועבודה, ולעזור בבית, שלא יחפש עוד עבודה, הרי כל מי שרוצה להיות עשיר, רוצה הרבה כסף כדי שבסוף יהיה לו כמה שעות ביום ללמוד תורה, אשרי מי שעושה את זה לפני זה.

• אתה לא מכיר את הסיפור של הדייג? אני יספר אפילו שאתה מכיר, אתה יכול להגיד את האמת שאתה זוכר... אתה רוצה לשמוע שוב? יהודי ישב ליד הנהר והכניס את החכה לצוד דגים, ובינתיים היה לו את התהלים שלו והמשניות שלו, ועבר יהודי ושואל אותו למה יש לך רק חכה אחד, תלווה כסף ותקנה עוד ארבעה חכות לתפוס דגים, ויהיה לך דגים פי ארבע, וכשתמכור את זה, תקנה חכה שתוכל לתפוס ארבע מאות דגים בשעה, ואחרי זה תקנה אונייה, ואחרי זה כשיהיה לך כבר המון תוכל לקחת עובדים שהם יעשו את זה בשבילך, ותוכל לשבת ללמוד, ענה הדייג, בדיוק את זה אני עושה עכשיו, אפשר לצחוק מהסיפור הזה כל החיים, אבל זה המציאות, אנשים הולכים לעבוד כדי שבסוף יהיה להם

שיהודי צריך פרנסה, גוי לא צריך פרנסה, למה הוא צריך בכלל כסף, הכסף צריך להגיע ליהודים, אבל להיות שקוע ברדיפה אחרי הממון, את זה אסור שיהיה, ואי אפשר לאדם לא להיות להוט אחרי זה, אם אין לו צדיק, רק הצדיק יכול להציל את האדם מזה.

• פעם היו אומרים, שהגוי שווה בחורף דולר, ובקיץ רבע דולר, כי דולר היה עולה בגד של גוי, ובקיץ הוא בכלל לא צריך בגדים, ליהודים יש הרבה הוצאות.

• אנשים שוכחים שעוד מעט אנחנו הולכים לבית החיים, והמשפחה תשאיר אותנו שם לבד, ערומים בלי כסף ובלי כלום, ורק רבינו עם העצה של התבודדות ותפילה תסייע לנו.

• צריך לדון את העשירים לכף זכות, על כל הגניבות שהם עושים, צריך לדעת שהם אנשים מאוד מאוד שבורים, הרבה עשירים עולים אלי הביתה בשקט ומדברים איתי, אני מדבר על עשירים מאוד מאוד גדולים, והם מספרים מה שהם עוברים, יש להם מחשבות של התאבדויות רח"ל, כי הם יודעים שכל מי שרץ אחריהם ומחייך אליהם, הכל מזויף, כשאתה נכנס לבית מדרש, ומישהו מחייך אליך, אתה יודע שזה אמיתי, לך אין כסף ולו אין כסף... והוא באמת מחייך אליך, אבל הם כל כך שבורים כשקולטים שאין להם כלום בחיים.

• מוהרא"ש היה מספר, שהסתובב אצלו יהודי ממורמר, שכל הזמן התלונן שפלוני מדבר נגדו, ואלמוני מדבר נגדו, ומוהרא"ש אומר הוא כל כך דיבר עד שהוא שכנע אותו שזה נכון, חזקה על לשון הרע שנכנס ללב, ופעם אחד בליל שבת אחרי מנחה הוא ניגש למוהרא"ש ומראה לו ששני אברכים צוחקים עליו, ומוהרא"ש השתכנע ממנו, ושואל אותם אין לך מה לעשות בליל שבת, כי אם לצחוק על יהודי מסכן, והם מסתכלים על מוהרא"ש ולא מבינים מה רוצים מהם, ושואלים, למה מוהרא"ש מתכוון, ומוהרא"ש שואל אותם, למה אתם צוחקים עליו, ענה אחד מהם

הזו תהיה כעת שני סוגי בנות, אלו שיש להם כסף ואלו שקונים בבאזר, לכן ימשיכו ללכת כך, אף אחד לא ממש צוחק בפומבי על הבאזר, רק אומרים שכדאי לקנות בגד נורמלי, אני רוצה ללמד אתכם ללמוד בלי חובות, ולא לחיות במצרים תחת פרעה.

לאברכים שקנו בתים לאחרונה כשהרבית גבוהה זה באמת קשה לשלם, אבל עם שאר ההוצאות עוד אפשר להסתדר אם חיים בפשטות, מותר לקנות בגדים יקרים, אבל השאלה איך אתם מזמרים בבית, אם בבית יודעים שיש אנשים מיושנים שהולכים עם ראש הישיבה, ויש אנשים מתקדמים שקונים דברים יוקרתיים... בסוף הקהילה שלנו תוכל להגיע למצב שהגיעו כל הקהילות, תעשו אירועים יוקרתיים, ותכניסו בימה באמצע האולם שיקרא שעשיתם אירוע בבית כנסת... שיהיה לכם פרנסה ברווח, אבל לדעת מה העיקר ומה הטפל, תאוות ממון זה כשבן אדם אומר אני צריך כסף, יש לו פרנסה אבל הוא רוצה עוד ועוד כסף, יש אנשים שאומרים לי, ראש ישיבה תברך אותי שיהיה לי בית מלא בכסף, למה, סתם, אוהבים כסף, וזה נקרא תאוות ממון, אבל כשיהודי רוצה חצי מליון דולר בשנה כדי לחיות כיהודי, זה עדיין פרנסה...

בבא בתרא דף לא.

למדנו היום שאנחנו פוסקים 'טוען וחוזר וטוען' אנחנו יכולים לחזור אל הקב"ה כל יום עם טענה חדשה, רבינו אמר שבילדותו כל פעם שנפל ברעיונו טענה חדשה לתפילה והתבודדות, היה כותב את זה, כי לא צריך לטעון כל יום אותה טענה, טוען וחוזר וטוען, כל יום טוענים שוב להקב"ה שאנחנו רוצים להיות יראי השם, רבינו לא פירסם את טענותיו, כי אי אפשר לטעון טענות של משהו אחר, לכל אחד יש את הנסיונות שלו.

שבוע שעבר בזוה"ק פרשת בלק כתוב, שהדבר הגדול ביותר הוא, שיהודי מגיע אל

המון כסף ויוכלו ללמוד, אפשר לעשות את זה כבר עכשיו.

אברך שחי בפשטות ויש לו פרנסה לצרכי הבית, לא כדאי שיקח עוד עבודות וירוץ אחרי הכסף, כאן בקריה אפשר לחיות בפשטות בלי חובות, אבל רק בתנאי שלא הולכים ודוקרים אותי מאחורי הגב, למה אני צריך היום בבוקר לשמוע, שאתמול אברך עשה 'וואך נאכט' עם אירוע יוקרתי, וכי בגלל זה פתחתי את הקריה, האם בגלל זה מכרתי לך בית, האם אתה כזה תינוק, בגלל שעתיים תשומת לב אתה מביא משאית עם שולחנות ומלצרים ובשר ודגים, מי אתה בכלל, אתה יותר חשוב מכולם כאן בקריה, כולם מסתדרים בלי כל זה ורק אתה לא, יש לי היום שאלה רצינית מה לעשות, אני רוצה לדבר עם הדיין, כי ההלכה היא שאם מזמינים מישהו לברית הוא חייב לבוא וזה סכנה, ואני לא רוצה ללכת לברית שלו, אני לא רוצה לקחת סנדקאות ממנו, אתם חושבים שאין לי מה לעשות, והלכתי ופתחתי קריה, אני מאוד אוהב ללמוד, הייתי יכול בזמן הזה לשבת וללמוד, מסתובבים כאן משפחות שאין להם כסף ואני רוצה לעזור להם, למה עושים דבר כזה, וזה לא אמור לקחת הרבה זמן וכולם יעשו את זה, אני לא מפחד שמישהו יעלב וילך מכאן, כי אני לא צריך אף אחד כאן, כאן בקריה אפשר לחיות רק אם תעבדו אותי ביחד.

אני לא אוהב את הדבר הזה שעושים בבית ספר שנקרא 'תלבושת אחידה', כי צריך ללמד את הבנות מה מותר ללבוש ומה לא, אבל אין ברירה ובכתות הנמוכות שהילדות בוכות שרוצות דווקא בגד זה וזה ומשגעות את ההורים, אין ברירה וחייבים ללכת עם תלבושת אחידה, ולכן בכתות הגבוהות בבית ספר שיש כבר דעת יכולים ללכת לבוש רגיל, וכעת יש לי כתה כאן בבית ספר שכבר מגיעים לגיל הזה, אבל כתבתי להנהלה שכתה זו תמשיך ללכת בתלבושת אחידה, כי בכתה זו יש ילדים שההורים עושים בבית צחוק מהבאזר שמוכרים שם בגדים בזול, ובכתה

והיית רואה שיש שם יהודי שהולך ומדבר עם אנשים נגד האמונה [מסית ומדיח], ואתה רואה שגובים עדות כדין ופוסקים לסקול אותן, האם היית חושב שהסנהדרין הם אכזריים, ואתה לא מביין למה הקב"ה נתן מצווה כזאת, או שהיית מביין שאין רחמנות יותר גדולה מזו, שסוקלים מישהו שמדבר נגד האמונה זה מלא רחמנות, מה אתה חושב כשאתה לומד את הפרשה של סקילה שריפה הרג וחנק, מה אתה חושב כשאתה לומד שהקב"ה אמר להרוג את עמלק, אנשים נשים וטף, האם הקב"ה אינו מלא ברחמנות.

כשהבן שלך בוכה בלילה ואתה אומר בתקיפות שירגע, האם אין לך רחמנות על הילד שלך, כמה זמן יקח וכל הקהילה תחזור להיות כמו קהילות אחרות, לעשות אירועים יוקרתיים, אם זה שהיה השבוע את הוואך – נאכט היוקרתי, היה הולך מהבית שלו עד הבית כנסת בלי מכנסיים, לא הייתי אומר כלום, כי אני יודע שאף אחד לא יחקה אותו, אבל כשעושה אירוע יוקרתי בגלל תשומת לב של שעתיים, שכולם מדברים שם נגדו, על זה צריך לעורר, שלא יעתיקו את השטויות שלו, ואני עושה את זה מתוך רחמנות אליכם, כי אני ברוך השם בסדר, גם אם כולכם תעשו אירועים יוקרתיים אני ימשיך לעשות את מה שטוב בעבורי, הרי אתה חיתנת את הבת שלך בישיבה ולא אמרת לי תודה, אני לכלכתי את ידיי בעבורך, ולך היה עולה החתונה מאה אלף דולר, ואין לך את הכסף הזה, ואתה עוד אומר שאני תקיף מדי.

בגלל תשומת לב של כמה שעות עושים דבר כזה, האם אתה תינוק? אני יביא לך מוצץ ובקבוק, תעבור בקנאטריס ליד ותראה מה קורה עם הגבירים, אין להם שום סיפוק בחיים, וכל שבת עושה גביר אחר מסיבה, עם כל מיני שמות של סיום מסכתא והכנסת ס"ת וכדומה, שבוע הבא עושה גביר אחר והוא יעשה עוד יותר יפה מהקודם, ובכל אירוע יושבים וצוחקים על הגביר שעושה את זה, וזה מעניין איך הם לא קולטים שצוחקים עליהם.

ד' וטוען טענותיו אל ד', ושאל אותי יהודי הרי הוא שומע כל הזמן שאסור להיות עם טענות על ד', אמרתי לו שיש הבדל בין טענות אל ד' לטענות על ד', אסור שיהיה טענות על הקב"ה, אבל אין דבר יותר גדול מלטעון אל הקב"ה ולהשיח את הלב, רבש"ע אני רוצה להיות ירא שמים, רבש"ע השנים עוברות, מה יהיה איתי.

- היום בבוקר היתה לי התבודדות טובה, ותוך כדי שהתבודדתי מיד הודיתי להקב"ה, על זה שיש לי רבי כזה גדול שלימד אותי להתבודד, אני לא יודע אם הייתי מסוגל לעשות את זה בלי רבינו, היהודי הגדול ביותר לא יכול להוציא כמה מילים פשוטות אל הקב"ה, 'רבש"ע אני רוצה להיות ירא שמים', אם לא שיש לו צדיק שמלמד אותו לעשות את זה, הצדיק מכניס בלב אמת, מכניס בלב תמימות, והיהודי צועק אל ד', רבש"ע אני כל כך רוצה להיות טוב, וכל יום אני מתרחק יותר ויותר, היצר הרע בוער בי, הוא לא נותן לי מנוחה, הוא מפיל אותי שוב ושוב, טוען וחוזר וטוען.
- אני חשבתי שאתה נהנה כאן בקהילה, אתמול שמעתי שיש לך טענות שאנחנו מתנהגים כאן קצת בחריפות ובתקיפות, אני יספר לך סיפור, ואני לא יסיים את זה, אם אתה רוצה תסיים אתה את הסיפור, היה פעם רב שנפטר בזמן רבינו, ורבינו קרא לחברה קדישא ואמר להם, לא לטמון אותו בתוך הבית החיים, אלא רק מחוץ לבית החיים, ולחברה קדישא היה לחץ גדול מהמשפחה, הם היו משפחה חשובה, ולכן אחרי הקבורה אמרו לרבינו שהם ריחמו על המשפחה, כי הם בכו שיהיה להם בזיונות אם יקברו אותו מחוץ לבית החיים, ולכן קברו אותו בתוך בית החיים, אמר להם רבינו, האם אתם בעלי רחמנות ואני לא רחמן, מאז שהכנסתם אותו לקברו, מגיעים אלי נשמות שהם כאן כבר ארבע מאות שנה, ואין להם מנוחה אחרי שהכניסו את הרב הזה לבית החיים.
- אם אתה היית בזמן הסנהדרין והבית המקדש,

לא דוחף, לא צריך שתשורר אחרי זה שאני מלחיץ אותך עם שידוכים, ברוך השם.

בבא בתרא דף לב.

לא יודע כמה אנחנו הבנו היום את הגמרא, רבינו אמר העיקר להגיד גמרא, כשיש את דרך הלימוד אפשר לסיים את הש"ס, כי אם לא היה לנו דרך הלימוד, היינו צריכים עוד לחזור כמה פעמים על הדף היום, עד שבאמת ברור כל הפרטים עד הסוף, ואז מלמדים עוד יותר לאט ועוד יותר בעיון, עד שמתייאים מללמוד, ב"ה שיש לנו את דרך הלימוד.

בבא בתרא דף לג.

כבר דיברנו מר' נתן שכל הגמרא כאן נותן המון חיזוק, יהודי יכול למחות נגד היצר, ואומר פלניא גזלנא הוא, אני רוצה להיות ירא שמים.

אני כל כך מקנא בכס תושבי הקריה, כי בשבועות האלו שאני נמצא כאן, אני מחיה את עצמי בהתבודדות, כי לי יותר קל לדבר כשאני יוצא לטייל, בעיר אני חייב לקום מאוד מוקדם לטייל, לפני שיש ח"ו ראיות אסורות, וכאן אפשר להסתובב חופשי בין העצים, כל היום כולו, ממש א מחיה, אפשר להשאיר את הרכב בבית, וללכת רגלי עד הבית כנסת, הליכה של עשרים דקות, ובינתיים מדברים אל ד', בחזור כבר תמצאו איזה טרמפ, אל תדאגו, תנסו ותראו.

כל כך טוב ללכת לבית הכנסת ובדרך להגיד: רבש"ע אני רוצה להיות ירא שמים, רבש"ע אל תרים ידיים ממני, אני עוד יהיה יום אחד יהודי טוב, זה כל כך טוב להשיח את הלב אל ד', לפעמים יהודי חושב שיש לו חבר, הוא מדבר אליו הכל, ופתאום רואה שחברו הטוב ביותר עזב אותו, ומדבר נגדו.

בתנא דבי אליהו כתוב שכל המרבה שיחות ותפילות הם מלויין את האדם לבית עולמו,

אתה רוצה סיפוק החיים? קח משניות ותגרוס, תלמד ח"י פרקים משניות ביום, ואני מבטיח לך שיהיה לך סיפוק החיים, תוכל לרוץ פחות לכל מיני מומחים שמבינים כשלוחץ לך כאן ושם, יהיה לך סיפוק כפשוטו וכמשמעו, כי מי שלומד תורה נהיה בריא, בגוף ובנפש.

אתה שואל איזה רכב יש לקנות, צריך לדעת שתלוי איפה גרים, כי מי שגר כאן בקריה, צריך רכב יותר טוב, משהו שיכול לנסוע על שלג, כי מי שנתקע כאן עם הרכב שלו בחורף לא יסתדר, ובעיר אפשר להסתדר, רכב זה היום כמו נעליים, חז"ל אומרים לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו ויקנה מנעלים לרגליו, היום אומרים יקנה לו רכב, אני לא מדבר על מי שגר בעיר, והעבודה שלו באותו רחוב וכו', אבל כאן בקריה חייבים רכב, מי שיקנה רכב ישן לא יסתדר כאן בחורף, אברכי הכולל הליטאי בקריה לידינו, לא מוציאים את הרכב בחורף, הם לא יכולים לנסוע, הם כולם שם בקריה רק אברכי כולל, אנשים חשובים גרים שם.

כשמישהו שואל אם עדיף רכב בליסינג או מימון, כמובן שעדיף מימון, כי בליסינג אתה משלם כל חודש המון כסף ואחרי שלוש שנים אתה נשאר בלי הרכב, ואם נסעת המון קמ"ש אתה צריך להוסיף עוד כסף, זה כמו שכל אחד מבין שעדיף משכנתא משכירות, אבל בדירה לא כל אחד יכול להביא את המזומן שצריך להביא, ולא כל אחד יכול להוציא על שמו משכנתא, אבל על רכב זה הרבה יותר קל, וחבל לזרוק את הכסף לליסינג, במימון אתה נשאר בסוף עם הרכב, ואולי תצטרך לקנות רכב קצת יותר זול, ולא כזה רכב שמוציא עיניים כמו אלו שלוקחים בליסינג.

מזל טוב על השידוך שעשית אתמול, ב"ה כבר הצעתי לך שידוך לילד הבא בתור, היום אני כבר לא דוחף אנשים לשידוכים, אני מציע פעם אחת ואומר שאני חושב שזה מתאים לזה, ואחרי זה שיעשו לבד מה שהם חושבים, אולי אזכיר עוד פעם אחת, אבל אני

בוויליאמסבורג יש תמיד אנשים ששואלים אותי אם יכולים להשתמש בבית כנסת שלנו לראש השנה, אנשים שאין להם בית כנסת קבוע, יהיה מנין אחד בבית כנסת, ואחרי זה יהיה אברך שיסכים לעבור בשאר האיזורים לתקיעת שופר, לזכות יהודים אחרים.

אולי להזמין את ההורים לבוא לכאן, זה רעיון טוב, שמישהו יגיד להורים שיבואו לכאן לימי החג עם הילדים הנשואים, יש כאן דירות גדולות, אולי אזמין את חמי עם ילדיו, ביום שישי הלכתי עם חמי לאסוף כסף לצדקה.

תבואו לרבינו, אל תסתכלו על כלום, ותביאו את הילדים, אל תגיד תירוץ שאין לך דרכון, אפשר היום לסדר דרכון ביום אחד, אם רוצים באמת, ואם אשתך לא מרשה שתיסע, דבר איתה יפה, קודם תבוא לכאן לשבת, תגיד לאשתך שאתה רוצה לבוא איתה כאן לחופש לשבת, תגיד לה, אני יודע שאת לא רוצה, אבל תעשי את זה בשבילי, זה ישמח אותה, ככה זה נישואין, יש דברים שהבעל לא רוצה ועושה בשבילה, ויש דברים להיפך, ואז כשהיא תבוא לכאן, היא תראה שהאנשים מסתובבים כאן בלי קרניים, אברך אחד אומר לי שאשתו עושה לו טובה שלמה בחיי הנישואין, אמרתי לו, נו, זה דבר מבורך, ככה זה נישואין, אם היא מבשלת ארוחת ערב שאף היא רוצה ואף היא נהנית מזה, אז היא עושה את זה לשניכם, אבל אם היא מבשלת משהו שהיא לא מחבבת, ועושה את זה בשבילך, אתה מעריך אותה, ולמה רק באוכל אתה מעריך את זה, ככה זה נישואין, כל אחד עושה משהו למען האחר אף שהוא עצמו לא רוצה את זה.

אתה לא רוצה לצאת לעבוד ולהביא פרנסה, אבל אתה עושה זה בשבילה, כי אם היית רווק היית יושן בעזרת נשים, ובתמורה היית מכבס את המגבות בבית כנסת, אם לא היו צריכים להתחתן ולהביא ילדים, הייתי מחפש איזה שמש של בית כנסת, והייתי אומר לו, אני מסדר את הספרים והספסלים, תן לי מזרון

תפילות הולכים עם האדם לעולם האמת, אנשים מתבגרים ונכנסים לפחד, מה יהיה איתנו, כשחיים עם תפילות אל ד', יש על מה לחיות, כשהתקרבותי למוהרא"ש, ושמעתי אותו מתחיל לדבר על יום המיתה, כל כך פחדתי, כל פעם שהוא דיבר לא רציתי שידבר מהנושא הזה, כל הדבר הזה לא דיבר אלי, אבל בסוף קלטתי שזה האמת, בסוף הולכים מכאן, בעולם לא מקובל לדבר מזה, בעולם אומרים שמישיח יבוא ויהיה בסדר, אצלנו יודעים שאף כשמישיח יבוא ונלך לארץ ישראל, נצטרך ללכת מהעולם ולתת דין וחשבון, יבוא יום וכל אחד יפרד מהגוף שלו, אנחנו רואים כאן ברחוב את העכברים הקטנים, ואנחנו יודעים לבקש מהקב"ה, רבש"ע אנחנו רוצים לזכות שהחיות טרף האלו לא יגיעו אלינו לקבר, א מחיה שיש לנו רבי כזה שמלמד אותנו ככה.

בבא בתרא דף ל"ד.

מתקרבים יותר ויותר לראש השנה, יש כאן דבר אחד שצריך לתקן בקריה, לראות שיהיה כאן מנין לראש השנה, לא שישאר ח"ו חסידי ברסלב כאן, אבל שיהיה מנין לצורך הנשים לתקיעת שופר וכו', כשהיה בית המקדש קיים, היה מנין בכל עיר, מכל אלו שפטורים מהראיה, מי שהיה סומא ומי שהיה בורסקי וחולה וזקן וכו', אבל כאן כולם נוסעים לרבינו, שנה שעברה המלמד החשוב ר' דוד נשאר כאן, כי לא נתנו לו לצאת, אז הוא ארגן מנין, השנה הוא קיבל אישור, ואין כאן מנין, חייבים לחשוב על רעיון, אף שעל פי ההלכה נשים יכולות לתקוע לבד ולהוציא את עצמן, וככה היה כאן לפני שנתיים, אבל יותר מתאים שיהיה כאן מנין.

צריך אולי להכניס מודעה, שחסידי ברסלב שלא יכולים לצאת מארה"ב, שיבואו לכאן, יהיה כאן קיבוץ, או אולי איזה רב או מגי"ש עם עשר בחורים שמחפש בית כנסת ומקווה, אני מוכן אף לתת לו את הדירה שלי,

בברסלב, והם עוד יכולים להמשיך להיות כאן, אבל כשהילדים שומעים מההורים שלא איכפת לו אם הבנים נשארים ביהדות רק דבר אחד שלא יהיו בברסלב, אז אסור לילדים להיות כאן, שילכו למקום אחר ושישארו יהודים, שהקב"ה ירחם עליהם.

בבא בתרא דף ל"ה.

כמה זמן לוקח דף גמרא כאן בבבא בתרא, זה לוקח כמה דקות, אז לא הבנת עד הסוף, לא קרה כלום, הרי גם את החדשות אתה לא מבין עד הסוף, ומקפיד לשמוע כל יום, אתה לא באמת מבין איך עובד כל האלקטורים וכל הנציגים, העיקר שאתה מדבר מזה, וזה נקרא שהבנת, יש כאן אברך שמספר לי תמיד חדשות, ואני מקשיב לו ומהנהן עם הראש, וכשאני שואל אותו קצת שאלות, הוא כבר לא יודע כלום, ככה הוא שמע וככה הוא קרא וזהו, ולמה בגמרא אם אתה לא מבין עד הסוף אתה לא רוצה ללמוד, קח גמרא ותגרוס קצת, זה ישטוף אותך מהעבירות, וזה יקרב אותך להקב"ה.

בבא בתרא דף ל"ו.

אני יגיד שוב מה שר' נתן אומר על חזקת הבתים, אני אומר את זה כל יום, כי גם היצר הרע אומר לכם כל יום שאתה לא שווים כלום, אז אזכיר לכם מה ר' נתן אומר, בשעה שיהודי מוחה, לא יכול היצר הרע לעשות חזקה, יהודי עושה דברים לא טובים, היצר הרע השתלט עליו וגורם לו לעשות עבירות, אבל היהודי מוחה, הוא כל יום אומר להקב"ה, אני לא מסכים לזה, אני רוצה להיות טוב, פלניא גלנא הוא, אז היצר הרע מאבד את החזקה, והוא לא יכול לעשות חזקה, ובסוף יצליחו להוציא אותו משם, המערער ינצח, זה שמערער וצועק אל הקב"ה יזכה לקבל הכל בחזרה.

ר' נתן אומר בליקוטי תפילות, אין לי שום עצה

בעזרת נשים, אבל אנשים יוצאים לעבודה בגלל האשה.

• אתה אומר שראית אותי הולך להתבודדות, מי אומר לך שהלכתי להתבודדות, סתם הלכתי לטייל, אברך אומר לי שהוא לא יכול להוריד את הטלית על הפנים שלו בבית מדרש, כי אנשים יראו שהוא עושה התבודדות, אמרתי לו למה שיחשבו ככה, הרי אני עוטף את הראש שלי בתפילה, ואני חולם בפנים... אף אחד לא יכול לראות אם מישהו עושה התבודדות, אני סתם מטייל וחולם, ואתם תמשיכו לדבר אל ד' בלב טהור, אף אחד לא יחשוב שאתם מתבודדים, כשאני רואה מישהו עוטף את עצמו בטלית, אמרתי בטח הוא עייף ורוצה לישון שם, ולא רוצה שכולם יראו, מתחילים שבח נותנים לו ועוטפים את הטלית ויושנים א מחיה, ואחרי שאתם כבר חושבים שאפשר לישון תחת הטלית, אז אתם כבר יכולים לנצל את זה ולעשות התבודדות תחת הטלית מבלי שיחשבו שאתם עושים התבודדות.

• הייתי היום לבקר אסירים בכלא, כל יום ראשון אני הולך כאן, כאן זה נסיעה של עשרים דקות, מהעיר מאוד קשה, זה נסיעה של שלוש שעות כל צד, זה לא תירוץ, אבל זה קשה, כאן זה עשרים דקות, ונמצאים שם שעה וחוזרים עשרים דקות, ומחיים את עצמינו ומחיים את היהודים שם, פעם קודמת לא הכניסו אותי עם המכנסיים, כי משהו צפצף במכנסיים, אז הייתי צריך להוריד את זה, ברוך השם.

• אין הגיון למחלוקת שיש נגד ברסלב, יהודי אחד היה לו כאן שתי בנים, ואמר להם שיצאו מכאן, ולא איכפת לו אם ישארו יהודים או שלא יניחו תפילין, העיקר לא להיות בברסלב, ואמרתי לבנים שילכו עם ההורים, כי מוהר"ש אמר לי שלא יהיה לי עסק עם משוגעים, וראיתי שהאבא משוגע ויעשה כאן בלאגן, יש עוד הורים שלא רוצים שהבנים שלהם יהיו כאן, אבל לא עושים בלאגן, והם מרוצים שהילדים לומדים תורה ויש להם יראת שמים, אף שהיו מעדיפים שלא יהיו

מוצא את עצמו בסוף התפילה, אבל כשצריך לעשות תפילות לבד בהתבודדות, אין ברירה ומביאים את המחשבה אל הדיבור, ומבקשים רבש"ע אני רוצה להתפלל אליך, ולכן אנחנו נוסעים לרבינו לראש השנה שיהיה לנו טהרת המחשבה.

אברך אומר לי שהוא מרגיש שמוחו מעורפל, הוא מרגיש שמהו עובר עליו, אמרתי לו תבוא לרבינו הוא יתן לך מוח חדש, טהרת המחשבות, כל מי שיש לו כאן שאלות לשאול, יכול לשאול עד ט"ו באב, ככה היה אצל מוהרא"ש, עד ט"ו באב היה עונה אם לקנות או למכור וכו', אחרי זה היה אומר, הרי כבר נוסעים לרבינו, בא ונשאל את רבינו מה לעשות, כל מה שהוקצב לכם בשנה זה, לא יהיה שנה הבאה, כל שנה יש תקציב מיוחד, קובעים מחדש מי יהיו הלקוחות שלך וכו'.

ד' יעזור שלא יהיה בעיות עם הנסיעות לרבינו, אני קצת מודאג, כי בשנים האחרונות היו המון תפילות, היה פחד מהמלחמה, ועכשיו לא מפחדים וחושבים שזה פשוט, לוקחים מטוס ונוסעים, חייבים להתפלל, אנשים לא קולטים שיש שם מלחמה רצינית וחייבים תפילות, אלפי גויים נרצחים שם כל יום, החיים שלהם לא שווים כלום, על חרבך תחיה, ד' יעזור שנוכל לנסוע לרבינו.

בבא בתרא דף ל"ז.

אני שוב נרגש להגיד לכם את דברי ר' נתן, איך יהודי יכול להתגונן שלא ישתלט היצר אצלכם, על ידי מחאה, יהודי רואה שהוא ח"ו נופל לראיות אסורות, יש לו לצעוק, רבש"ע פלניא גלזנא הוא, זה לא אני, אני רוצה להיות טוב.

לצאת מהבעיות שלי, נשארה לי עצה אחת, לדבר אליך, הנוסח של ר' נתן שונה מאיך שיהודי מתפלל, כי לפעמים אומר יהודי אל ד', רבש"ע תעזור לי אין לי מי שיעזור לי רק אתה, אבל ר' נתן אומר, רבש"ע לא נשארה לי שום עצה ושום דרך איך לצאת מהסבך שאני נמצא שם, אין לי שום סיכוי יותר להיות צדיק, יש לי רק עצה אחת, לדבר אליך, ואני אמשך לדבר אליך עד שאזכה להיות יהודי כשר וירא שמים.

עוד מעט נוסעים כבר לרבינו, רבינו אומר בליקוטי מוהר"ן [חלק א' סימן רי"א] שהטעם שנוסעים לצדיק לראש השנה, כדי לקבל טהרת המחשבה, לפעמים אברך מתנדנד חזק בתפילתו, אבל הוא לא כאן, המח שלו תפוס בעבירות, כמו שאומרים בנוסח התפילה של הרבי ר' אלימלך, תפילה יפה מאוד, ו'אפילו בשעה שאנחנו עומדים להתפלל לפניך הוא מבלבל את מחשבותינו תמיד בתחבולותיו, ומה עושים שבשורה זו היצר מבלבל אותי ואני לא מכוון את זה, היום מוקדם בבוקר אמרתי את התפילה של הרבי ר' אלימלך, ואני מחכה להגיע לשורה זו, ופתאום אני רואה את עצמי כבר בסוף התפילה, הייתי חייב לצאת החוצה ולהשיח את הלב להקב"ה, רבש"ע מה עושים כאן, היצר הרע לא נותן לנו אפילו להגיד את התפילה של הרבי ר' אלימלך.

רבינו אומר בסוף ליקוטי מוהר"ן [חלק ב' סימן צ"ז] שיש את השודדים בדרכים שהם מכירים את הדרכים הרגילים, התפילות הקבועות שיש לנו, אבל כשהולכים בדרך חדשה שהם לא מכירים, הם לא יודעים לארוב לנו בדרך. שאלתי פעם חסדי ברסלב שיסביר לי מה רבינו אומר, והוא לא ידע, אמרתי לו שמוהרא"ש אמר שיהודי מתפלל את שחרית מנחה וערבית, הרי הוא כבר רגיל בהם, ופתאום הוא